

про їх виконання. У Методичних рекомендаціях зазначено, що «регіональна цільова програма» – це сукупність взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на розв'язання найактуальніших проблем розвитку регіону або окремих галузей економіки чи соціально-культурної сфери регіону, реалізація яких здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету і є складовою щорічної програми соціально-економічного розвитку [6].

Застосування програмно-цільового підходу в регіоні сприяє становленню ефективного місцевого самоврядування, зміцнює його матеріально-фінансову та організаційну самостійність. Також це дає можливість органам місцевого самоврядування правильно розставити пріоритети у витрачанні обмежених бюджетних ресурсів та спрямувати їх на вирішення найважливіших та першочергових проблем розвитку територій в рамках реалізації обласних цільових програм.

Література

1. Програмно-цільовий метод. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/3906> (12.11.2019)
2. Конституція України: Закон від 28.06.1996 №119к/96-ВР. База даних «Законодавство України» /ВР України. URL: ["https://zakon.rada.gov.ua/laws/show"](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show)show (12.11.2019)
3. Види програм соціально-економічного розвитку URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bb/2017/february/issue-5/article-24983.html> (12.11.2019)
4. Класифікаційні ознаки регіональних програм соціального та економічного розвитку. І. В. Коновалова, URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2010-3/doc/2/05.pdf> (12.11.2019)
5. Бюджетний кодекс України .URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (12.11.2019)
6. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання / Міністерство економіки України. URL: ["http://meold.kmu.gov.ua/minec/control/uk/publish/article?art_id=92210&cat_id=38738"](http://meold.kmu.gov.ua/minec/control/uk/publish/article?art_id=92210&cat_id=38738)cat_id=38738 (12.11.2019)

ІНСТРУМЕНТИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОПИСУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Чиж А. В., студентка 2 курсу магістратури ЦЗН

Гусєва Ю. Ю., к.т.н., доцент кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Опис бізнес-процесів компанії потрібний при автоматизації, створенні системи процесного калькулювання, розробці процедур внутрішнього контролю і аудиту та, нарешті, є основою для побудови системи збалансованих показників. Вирішити це завдання можна, використовуючи як стандартні засоби Microsoft Office, так і спеціалізовані програми. Перш ніж проаналізувати можливості різних програмних інструментальних засобів, що дозволяють

описати бізнес-процеси компанії, а також їх переваги та недоліки, визначимо, в якій ситуації потрібно таке програмне забезпечення.

Можна виділити п'ять основних груп завдань:

- розробка внутрішньофірмових положень і посадових інструкцій. Формалізовані описи бізнес-процесів дають відповідь на питання, як «рухається» той чи інший документ в компанії, які функції виконують конкретні співробітники і підрозділи;

- процесного калькулювання і планування. Для точного розрахунку вартості тих чи інших видів діяльності в компанії, а також правильного визначення собівартості продукції, що випускається, використовується методологія процесного калькулювання, в основі якої має лежати формалізоване опис бізнес-процесів;

- створення збалансованої системи показників. Типові помилки, яких припускаються при розробці збалансованої системи показників, полягають в неправильному визначенні відповідальності за досягнення ключових показників діяльності, або виділенні в якості ключових тих показників, які є другорядними для бізнес-процесів. Уникнути таких проблем допоможе наявність максимально детального опису бізнес-процесів, аж до дій певних посадових осіб;

- впровадження внутрішнього контролю та аудиту. Побудова в компанії системи внутрішнього контролю передбачає класифікацію бізнес-процесів і виділення з них тих, які впливають на ключові статті фінансової звітності, на виявлення ризиків даних бізнес-процесів і розробку процедур, що дозволяють запобігти настанню ризикових ситуацій;

- підготовка технічного завдання на розробку корпоративної інформаційної системи. Для того щоб фахівці консалтингової компанії змогли максимально врахувати потреби співробітників підприємства, їм необхідні актуальні і адекватні моделі бізнес-процесів компанії, на основі яких і буде підготовлено технічне завдання.

Для визначення інструментів моделювання бізнес процесів наведемо порівняння найбільш розповсюджених (табл. 1). BizAgi Suite один з таких інструментів. Складається з двох модулів – BizAgi Modeler, який використовується для моделювання і опису бізнес процесів, і BizAgi Studio, який дозволяє перетворити моделі в виконувани програми. BizAgi Suite дозволяє гарантувати виконання процесів відповідно до їх опису.

Наступним розглянутим інструментом є ELMA BPM. Можливість інтеграції з платформою 1С є привабливою для компаній. ELMA дозволяє виконувати і відстежувати виконання процесів в реальному часі. Для побудови моделей використовується нотація BPMN 2.0. Всі документи мають класифікацію за типами, розсортовані по папках, мають правила створення і роботи і т.д.

У програмі Business Studio можливо визначити цілі компанії, моделювати процеси, які дозволяють досягати цілей, призначати відповідальних, відзначати використовувані в процесах ресурси. Для постановки цілей використовується концепція системи збалансованих

показників. Це одна з найуспішніших методик перекладу стратегії компанії в зрозумілий вид. Побудова бізнес процесів проводиться зверху вниз. Програма підтримує декілька нотацій моделювання: IDEF, EPC, BPMN і ще кілька інших. Присутня можливість імітаційного моделювання, проведення функціонально-вартісного аналізу і автоматичної генерації документів, наприклад, посадових інструкцій.

Таблиця 1 – Порівняння інструментів моделювання бізнес процесів

Характеристика	BizAgi Suite	ELMA BPM	Business Studio
Функціонал і особливості	Моделювання бізнес процесів, їх перевірка і аналіз; Створення опису бізнес процесів; Створення виконуваних додатків на базі моделей; Виконання та відстеження процесів в реальному часі; Призначення процесів співробітникам; Призначення інших ресурсів бізнес процесів	Побудова моделей бізнес процесів; Призначення ролей бізнес процесів співробітникам; Виконання та відстеження процесів в реальному часі; Системна робота з документообігом; Зручна "довідка"; Технічна підтримка; Інтеграція з 1С	Моделювання процесів в різних нотаціях; Автоматична генерація документів; Постановка цілей компанії за системою збалансованих показників; Інтеграція зі сторонніми системами; Контроль виконання процесів; База знань
Вартість	безкоштовно до 20 співробітників	близько 30000 грн за 10 ліцензій ELMA Standart. Це мінімальна кількість	ціноутворення гнучке, для визначення вартості необхідно звернутися до консультантів компанії

Вибір програмних інструментальних засобів для моделювання бізнес-процесів залежить, в першу чергу, від стратегії компанії, масштабів діяльності, рівня зрілості процесів і технологій управління, а також від існуючого рівня автоматизації. Зазначимо, що у міру розвитку бізнесу будуть ускладнюватися бізнес-процеси, і відповідно, зростуть вимоги до інструментів, що дозволяють їх документувати.

Література

1. Огляд інформаційних систем з описання бізнес процесів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ecm-journal.ru/docs/Obzor-informacionnykh-sistem-po-opisaniju-biznes-processov.aspx>
2. Инструменты моделирования и управления бизнес процессов [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://rzbpm.ru/knowledge/instrumenty-upravleniya-i-modelirovaniya-biznes-processov.html>